

תאריך: 11.1.06

בתשובה נא לציין: 40670

לכבוד
אל"מ יאיר לוטשטיין
יועמ"ש גדמ"ע
לשכת היועמ"ש
ת.ד. 10482
בית אל 90300

בפקס, דחוף!!!

שלום רב,

הנדון: **הגבלת חופש התנועה ("בידול") במחסום תייסיר ובגדה המערבית**

1. התברר לנו כי במחסום תייסיר קיבלו הוראה למנוע מעבר פלסטינים מנפת ג'נין (וייתכן מנפות אחרות) לכיוון בקעת הירדן. איסור המעבר מבוסס על המען הרשום בלבד, כאשר ככל הנראה רק תושבי הכפרים בסביבה מורשים לנוע מזרחה במחסום. ההגבלה התחילה בתחילת החודש והיא צפויה להימשך זמן רב, כך נמסר לנו.
2. עוד התברר לנו כי הפרקטיקה הזאת, המכונה בעגה הצבאית "בידול" (ובלשון פחות מכובסת: סלקציה) אינה תופעה ייחודית למחסום זה, והיא מופעלת בחודשים האחרונים במחסומים פנימיים שונים בגדה המערבית: מחסום זעתרה (תפוח), מחסום חווארה ומחסום בית איבא.
3. מניעת חופש התנועה במחסומים הללו היא גורפת ושרירותית לחלוטין, על בסיס מען וללא כל בדיקה פרטנית. מניעה זו פוגעת פגיעה רחבת היקף בזכויות האדם ובמרקם החיים של התושבים הפלסטינים באזור.
4. למותר לציין כי לבידודה ופיצולה של קהילה על בסיס מרחב גיאוגרפי כלשהו יש השלכות מרחיקות לכת. כך, למשל, אין ספק שהישובים הפלסטינים בבקעה, אשר נסמכים על השירותים שמסופקים להם בנפת ג'נין, ייפגעו קשות מנתק ממושך וחונק, בדומה לפגיעה המתועדת היום בישובים שבאזור החיץ בין החומה לבין ישראל בגדה ובירושלים.
5. יתר על כן, כשרואים את ההגבלות הגורפות המוטלות על תושבי נפות צפון הגדה בדרכם דרומה, ועתה גם בדרכם מזרחה, ברור לחלוטין כי הפגיעה במרקם החיים וביכולת לנהל את שגרת החיים היא קטסטרופאלית. רק שער בנפשך מצב בו כל ישראלי שרשום במרשם כתושב נפת חיפה והקריות, ונפת עפולה לא יכול היה לנוע דרומה מחדרה.
6. דומה כי הגבלות אלו משתלבות במגמה רחבה יותר של חלוקת השטחים לחלקים מבודדים ומפוצלים, המופרדים פיזית על ידי גושי התנחלויות. מגמה זו באה ידי ביטוי גם בהקמת

מסופים פנימיים, באיסור תנועה בכבישים שמובילים להתנחלויות, בחסימות דרכים (בדו"ח הקוורטט נמנו 411 חסימות בגדה המערבית בדצמבר 2004). מובן כי מבחינת המשפט הבינלאומי המגמה הזאת אינה יכולה לעמוד. מדובר בהוספת חטא על פשע.

7. הפעם האחרונה בה הוטלו הגבלות תנועה כה גורפות על ידי מפקד צבאי הייתה בתקופת פינוי ההתנחלויות מרצועת עזה. אז הוציא המפקד הצבאי צווים מפורטים שאפשרו את חופש התנועה רק לתושבי הישובים שבשטח המנוע לתנועה וכן למי שניתן לו אישור מיוחד. הצווים קיבלו פרסום אפקטיבי ומשמעותי בכלי התקשורת ואף פורסמו באינטרנט. המפקד הצבאי הסביר אז לבג"ץ כי הצווים מתבקשים על מנת לאפשר את ביצוע חוק הפינוי ולמנוע פגיעה ודאית בביטחון. בית המשפט אישר על בסיס זאת את הצווים: **"בפני המפקד הצבאי - הוא בעל הסמכות - הונחה תשתית עובדתית מבוססת לפיה קיימת ודאות קרובה - למעשה ודאות של ממש - כי הוצאת הצווים דרושה כדי למנוע פגיעה קשה, רצינית וחמורה בביטחון ובהשלטת הסדר הציבורי"** (בג"צ 6893/05 ח"כ הרב לוי נ' ממשלת ישראל).

8. כמו כן, התחייב אז המפקד הצבאי בפני בג"ץ כי מדובר באמצעי קצר מועד, וכי הוא נבחן כל העת על מנת לראות האם ניתן להקל על התושבים. אף הוקם לצורך כך מנגנון מיוחד. מעבר לזאת, לא הייתה כל סכנה שכתוצאה מהגבלות התנועה ייווצרו עובדות חדשות בשטח, שכן ממילא היה השטח אמור להתפנות זמן קצר לאחר הוצאת הצווים.

9. הנה כי כן, כפי שניתן לראות, הערובות לשימוש בהגבלות תנועה גורפות הן מהמחמירות ביותר: צו ברור ומפורסם; לתכלית ראויה וברורה; רק במקרה של ודאות של ממש לפגיעה קשה רצינית וחמורה בביטחון המדינה; לזמן קצר; בלי ליצור עובדות חדשות בעלות השפעה ארוכת טווח. **אף אחת מהערובות הללו אינה מתקיימת בענייננו**. אם טעות בידינו, נודה אם תוכל לשלוח לנו את הצווים הרלוונטיים, לציין את מועד סיומן של הגבלות התנועה ואת תכליתן של ההגבלות. נודה לך גם אם תוכל להתייחס לפגיעה הקשה והגורפת בזכויות האדם ומרקם החיים של התושבים ובדרכים למנוע זאת.

10. לאור כל האמור, יש לבטל בצורה מיידית את הגבלות התנועה הגורפות במחסום תייסיר ובכל מקום אחר בתוך הגדה, שכן הן נטולות בסיס חוקי ומשום שהן פוגעות בזכויות אדם ובמרקם החיים באופן קשה ביותר ובלתי מידתי בעליל.

11. לאור הדחיפות, נבקש את תגובתכם **תוך זמן קצר ביותר**. לאחריה נשקול המשך צעדינו.

בכבוד רב,

גיל גן-מור, עו"ד

העתק:

עו"ד אסנת מנדל, מנהלת מחלקת הבג"צים
אלוף יוסף משלב, מתאם פעולות הממשלה בשטחים
תא"ל אביחי מנדלבליט, הפרקליט הצבאי הראשי
אל"מ פנינה שרביט ברוך, רמ"ח דבל"א